

Ghidul OCDE de "evaluare" a impactului pandemiei asupra prețurilor de transfer a fost emis. Ce trebuie sa faca companiile?

Condițiile economice unice provocate de pandemie au creat multinaționalelor probleme practice în aplicarea principiului prețului de piață, esențial în domeniul prețurilor de transfer, forțându-le să aibă măsuri de răspuns total atipice, dacă le raportăm la ceea ce spun reglementările. Motivul - regulile au fost întocmite pentru un mediu economic predictibil, care a lipsit, însă, în 2020. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), una dintre instituțiile cu un important cuvânt de spus în zona prețurilor de transfer, a venit luna aceasta, la finalul a peste o jumătate de an de dezbateri, cu un ghid, care nu cuprinde reguli noi, ci doar îndeamnă autoritățile fiscale să dea dovada de flexibilitate în analizele de prețuri de transfer, oferind repere pentru patru puncte cheie în realizarea unei analize economice adecvate a prețului de piață.

Prețurile de transfer sunt prețurile la care se fac tranzacțiile între companiile părți ale aceluiași grup, numite părți afiliate. Potrivit reglementărilor, tranzacția între părțile afiliate trebuie să fie încheiată la un preț de piață, ca și cum ar fi fost încheiată între părți independente, în condiții economice comparabile. Dacă prețul tranzacției între afiliați nu este în "intervalul de piață", se considera că profiturile obținute de părți în urma tranzacției nu sunt corect reflectate, afectând astfel impozitele și taxele plătite. De cele mai multe ori, acest lucru se traduce prin ajustări ale profiturilor companiilor, efectuate de autoritățile fiscale. Există mai multe metode prin care autoritățile fiscale din fiecare stat pot stabili dacă multinaționalele au respectat prețul de piață. Una dintre ele, de pildă, care se bazează pe stabilirea prețurilor pe baza datelor istorice, în mod evident, nu ar funcționa în 2020. Astfel, încă din martie, companiile au simțit nevoia unor îndrumări, care să le explice cum pot face analiza prețurilor la care tranzacționează cu afiliații. La fel și autoritățile fiscale, pentru a vedea cum pot analiza documentația pusă la dispoziție de companii. Acum, Ghidul OCDE vine să satisfacă această nevoie, nu prin inventarea unor reguli noi, ci prin flexibilizarea celor existente în contextul economic actual. Cuvântul OCDE are greutate, deoarece se adresează celor 137 de state membre – jurisdicții, oferind în acest fel predictibilitate grupurilor, susținându-le în disputele cu autoritățile fiscale locale și unificând diverse abordări.

Impactul economic suferit de companii variază foarte mult în funcție de economii, industrii și companii, și reprezintă un factor cheie ce trebuie luat în considerare atunci când se interpretează recomandările emise de OCDE, care abordează patru arii prioritare: analiza comparabilității; alocarea pierderilor și alocarea costurilor specifice COVID-19; programe de asistență guvernamentală și acorduri de preț în avans („APA”).

Analiza comparabilității. Ghidul stabilește că multinaționalele pot folosi în determinarea prețului de transfer orice

tip de informații disponibile public cu privire la efectul COVID-19 asupra afacerii, industriei și tranzacției controlate, dacă sunt relevante pentru a demonstra conformitatea cu principiul prețului de piață. Cele mai fiabile informații de utilizat într-o analiză de comparabilitate sunt cele referitoare la condițiile în care s-au desfășurat tranzacții necontrolate comparabile în aceeași perioadă cu tranzacția controlată. Cu toate acestea, companiile vor întâmpina dificultăți în testarea prețurilor de transfer aplicate în anul 2020, atunci când se utilizează metode bazate pe date istorice (cum ar fi metoda marjei nete), din cauza disponibilității datelor în bazele de date comerciale abia în a doua parte a anului 2021, caz în care pot fi necesare ajustări de comparabilitate.

Alocarea pierderilor și alocarea costurilor specifice COVID-19. Multe grupuri de întreprinderi multinaționale au suferit pierderi din cauza unei scaderi a cererii, incapacității de a obține sau furniza produse sau servicii sau ca urmare a unor costuri operaționale excepționale, nerecurente. Pentru aceste companii, modul în care politicile lor de prețuri de transfer alocă efectiv astfel de pierderi și costurile specifice COVID-19 între entitățile asociate este deosebit de important, pentru că de felul în care se va face această alocare vor fi afectate profiturile sau pierderile rezultate din tranzacție. Sunt, de asemenea, companii pentru care pandemia a dus la reducerea sau eliminarea anumitor costuri care erau suportate în mod uzual înainte. OCDE recomandă companiilor să aibă documentație suport din care să rezulte dacă companiile independente în circumstanțe comparabile și-ar fi revizuit contractele sau relațiile comerciale existente, în caz contrar orice modificare a contractelor intra-grup existente și / sau a relațiilor comerciale între părțile asociate ar putea fi considerată contrară principiului prețului de piață.

Programe de asistență guvernamentală. Guvernele au acordat, cum știm, asistența companiilor pentru a gestiona impactul declinului activității comerciale și al angajaților, acțiuni locale și deloc unitare. Tocmai disponibilitatea, substanța, durata și preluarea acestor programe guvernamentale pot avea implicații asupra prețurilor de transfer, indiferent dacă asistența guvernamentală este acordată direct unui membru al unui grup de întreprinderi multinaționale sau este pusă la dispoziția companiilor independente de pe piața în care activează un grup de întreprinderi (afectând astfel companiile angajate în tranzacții potențial comparabile). Este important de determinat dacă ajutoarele au avut un impact asupra tranzacțiilor intra-grup ori a tranzacțiilor comparabile dintre companii independente și în ce măsură influențează caracteristicile economice relevante ale tranzacției analizate și implicit prețurile de transfer aplicate. Pentru a identifica comparabile cât mai adecvate pentru analiza comparabilității, cea mai fiabilă abordare de avut în vedere este raportarea, acolo unde este posibil, la date referitoare la tranzacții necontrolate comparabile pe aceeași piață geografică sau una similară în care operează companiile independente care îndeplinesc funcții similare, își asumă riscuri similare și utilizează active similare.

Acordurile de preț în avans. Companiile sunt încurajate să fie transparente și să colaboreze în timp util cu administrațiile fiscale relevante. Acordurile existente trebuie respectate, precum și termenii agreeți, în afara cazurilor care au condus la anularea sau revizuirea lor. Întrucât criza economică nu a avut același impact asupra tuturor statelor industriilor sau companiilor, este imperativ necesar să fie efectuată o analiză pentru fiecare caz în parte. În cazul în care sunt încălcate prezumțiile critice ale unui acord de preț în avans, companiile vor trebui să colecteze și să furnizeze administrațiilor fiscale documentația justificativă relevantă. În urma consultărilor cu administrația fiscală, dacă au fost încălcate prezumțiile critice ale acordului, acestea pot decide:

- ***Revizuirea acordului:*** atunci când au avut loc modificări materiale ale condițiilor prevăzute în acord ca și prezumții critice, iar administrația fiscală și compania agreează modul de revizuire al acordului - în acest caz, acordul este în vigoare și continuă având în vedere termenii agreeți în urma revizuirii;
- ***Anularea acordului:*** atunci când fie (i) există o încălcare semnificativă a prezumțiilor critice din acord ca urmare a unei schimbări a circumstanțelor economice sau (ii) contribuabilul nu a respectat termenii și condițiile acordului - în acest caz, acordul își încetează valabilitatea la momentul anularii;

- *Revocarea acordului*: atunci când i) exista o denaturare, greșeala sau omisiune care a fost atribuibilă neglijării, dezinteresului sau nedeplinirii obligațiilor unui contribuabil la depunerea unei cereri, a rapoartelor anuale sau a altor documente justificative sau la furnizarea oricăror informații conexe sau (ii) contribuabilul participant (sau contribuabilii) nu respecta un termen sau o condiție fundamentală a acordului – în acest caz, se considera că acordul nu a fost niciodată încheiat.

În situațiile în care contribuabilii și administrațiile fiscale negociază în prezent un acord de preț în avans care este destinat să acopere exercițiul financiar 2020, toate părțile sunt încurajate să adopte o abordare flexibilă și colaborativă pentru a stabili cum să ia în considerare condițiile economice actuale, cum ar fi încheierea unor acorduri diferite pentru perioada afectată de pandemia COVID-19 și perioada post-COVID.

În concluzie, trebuie avut în vedere că aceste recomandări nu reprezintă o extindere sau revizuire a Liniilor directoare OCDE privind prețurile de transfer, ci trebuie aplicate luând în considerare prevederile deja existente relevante pentru fiecare caz în parte. Astfel, nefiind încorporate în Liniile directoare OCDE, ele nu vor fi direct aplicabile în legislația națională a multor țări, inclusiv în România. Cu toate acestea, este important ca recomandările să fie luate în considerare atât de contribuabilii ce operează în România, cât și de autoritățile fiscale române în analizele de prețuri de transfer, inclusiv în privința acordurilor de prețuri de transfer încheiate sau care urmează să fie încheiate cu ANAF. Este extrem de important nu doar ca impactul suferit să fie analizat și documentat de companiile asociate, dar și ca autoritățile fiscale să considere care sunt cele mai importante riscuri cu care se confruntă acestea și modalitățile în care s-ar fi confruntat cu aceste riscuri societăți independente, luând în calcul în mod realist opțiunile aflate la dispoziția lor.